

Månadsrapport

Maj 2023

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Demografi, omvärld och påverkan i Västerås stad	4
Befolkningsutveckling	4
Omvärlden och ekonomi.....	4
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	5
Arbetsmarknaden	5
Sjukfrånvaro	5
Ekonomisk utveckling	6
Prognos 2023	6
Nämndernas resultat och prognos	9
Investeringar.....	11
Finansiella rapporter	12
Resultaträkning.....	12
Utfall per nämnd.....	13

Sammanfattning

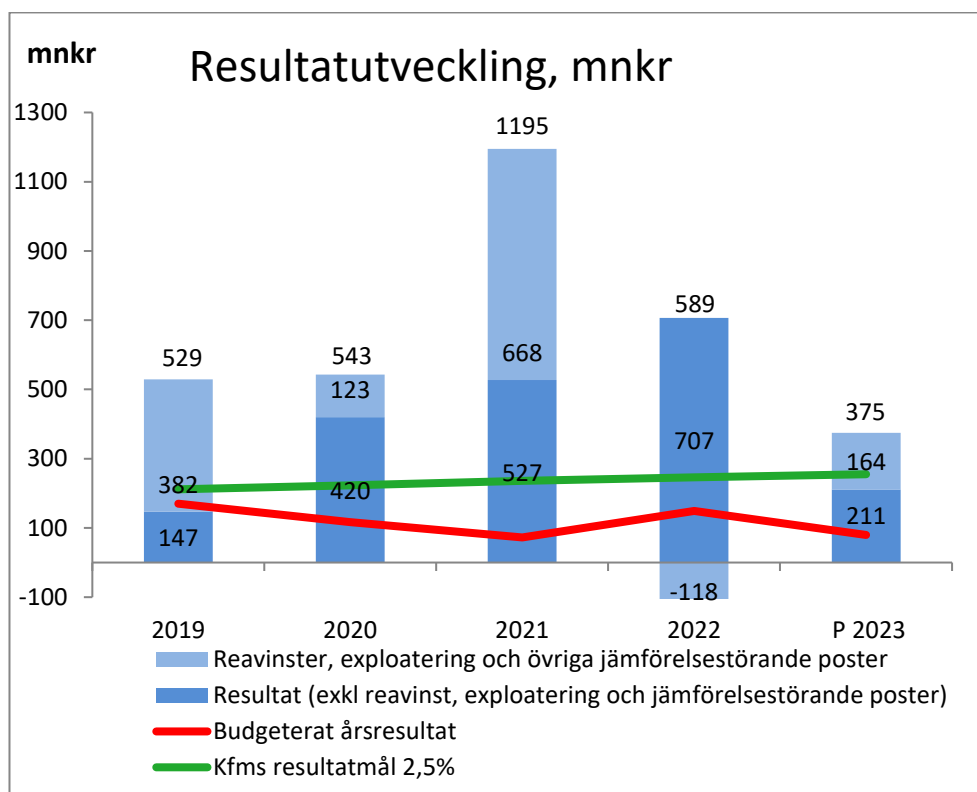
Årets prognos 375 mnkr, 3,7 % av skatter och generella statsbidrag (budget 80 mnkr, 0,8 %).

Prognos exklusive jämförelsestörande poster 211 mnkr, 2,1 %.

Årets investeringsprognos 1 612 mnkr (budget 2 004 mnkr), utfall vid utgången av maj 318 mnkr.

Prognos mot budget

- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning +130 mnkr
- Finansnetto +162 mnkr
- Realisationsvinster anläggningar +29 mnkr
- Nämnderna sammantaget +98 mnkr exklusive realisationsvinster och leasingresultat.

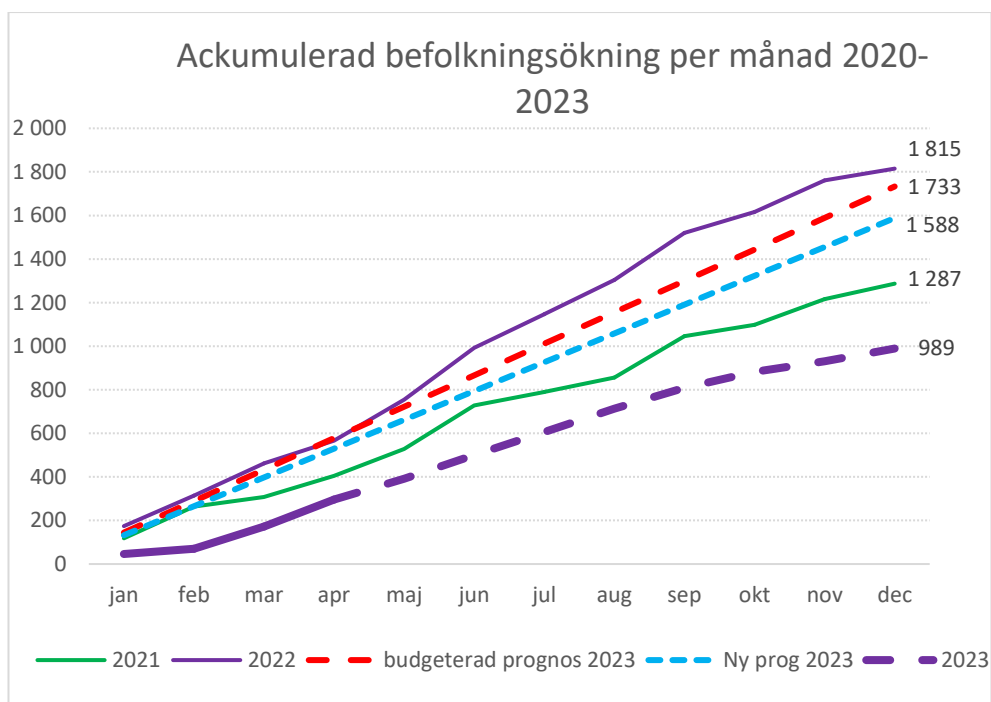
Prognosen för året är per maj 375 mnkr, 3,7 % av skatter, utjämning och generella statsbidrag.

Demografi, omvärld och påverkan i Västerås stad

Befolkningsutveckling

Årets budget bygger på en ökning med 1 733 personer, medan en uppdaterad befolkningsprognos från mars 2023 visar en ökning med 1 588 personer. Den nya befolkningsprognosen skulle innebära en befolkning på 160 241 per den 31 december 2023.

Ökningen hittills visar inte att vi når årets prognos. Till och med april är ökningen 296 personer vilket är betydligt lägre än de senaste åren. Ett uppskattat utfall grundat på månadsökningar de senaste 20 åren skulle bli cirka 989 personer.

Omvärlden och ekonomi

Den positiva stämningen på världens börser fortsatte under maj.

Inflationstakten fortsätter avta och landade på 6,7 procent i maj enligt SCB. Den underliggande inflationen, där energiprodukter rensats bort var dock högre än väntat.

De flesta prognosmakare samt marknaden bedömer att Riksbanken kommer att höja styrräntan med 0,25 procentenheter vid mötet i juni samt eventuellt ytterligare en sista gång i september och att man under 2024 kommer att börja sänka räntan igen.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

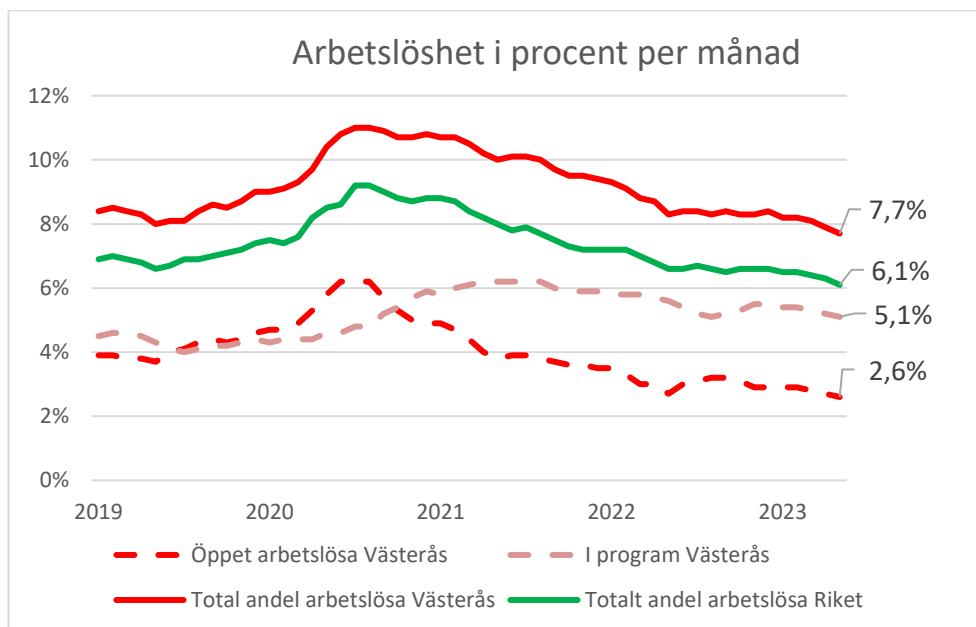
SKR:s skatteprognos i april innebär en markant upprevidering av löneökningstakten och därmed det kommunala skatteunderlaget. Totalt är skatteprognosen 130 mnkr högre än budgeterat och har ökat med 36 mnkr sedan föregående prognos. Förändringen från föregående prognos avser skatteintäkterna medan prognosen för skatteutjämning och generella statsbidrag är oförändrad. Prognosen på slutavräkningen för både 2022 och 2023 är högre än tidigare prognoser. Nästa skatteprognos kommer den 24 augusti.

Arbetsmarknaden

Arbetsförmedlingens siffror för maj visar att arbetslösheten nu är den lägsta sedan 2009. Dock har efterfrågan på arbetskraft börjat minska och arbetslösheten väntas vända uppåt under året. Samtidigt väntas bristen på rätt kompetens kvarstå, med effekten att arbetsgivare väljer att försöka behålla personal trots att konjunkturen blir svagare, vilket i sig mildrar ökningen av arbetslösheten.

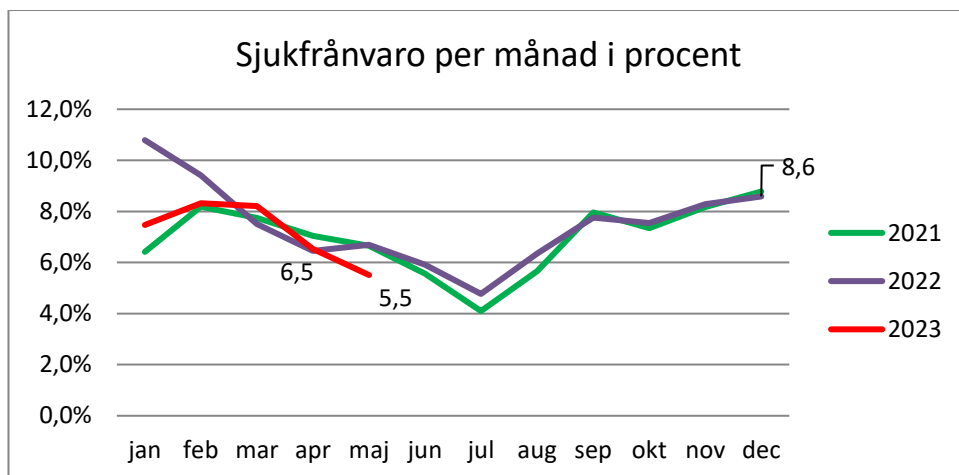
Arbetslösheten i riket var i maj 6,1 procent, men 7,7 procent i Västerås. Det är som tidigare fler arbetslösa i program i Västerås än vad det är i riket. I maj var arbetslösa i program 5,1 procent, knappt 4 000 personer, i Västerås mot rikets 3,4 procent.

Antalet varsel hittills under 2023 är drygt 25 000, varav 2 procent i Västmanland. Nästan en fjärdedel rör jobb inom tillverkningsindustrin.

Sjukfrånvaro

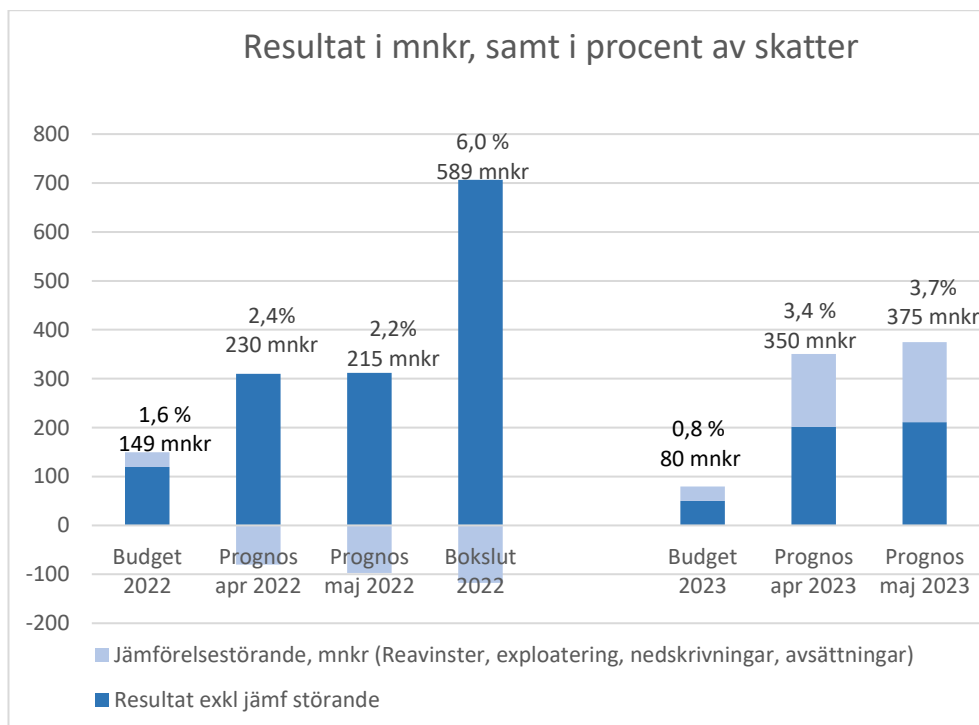
Sjukfrånvaron börjar dala efter en tämligen hög nivå i början av året. Majsiffran är fortfarande osäker då inrapportering kan släpa efter.

Hittills inrapporterad frånvaro för maj visar en minskning till 5,5 procent, men kan komma att öka när all frånvaro är med. Målet är en sjukfrånvaro under 5 procent.

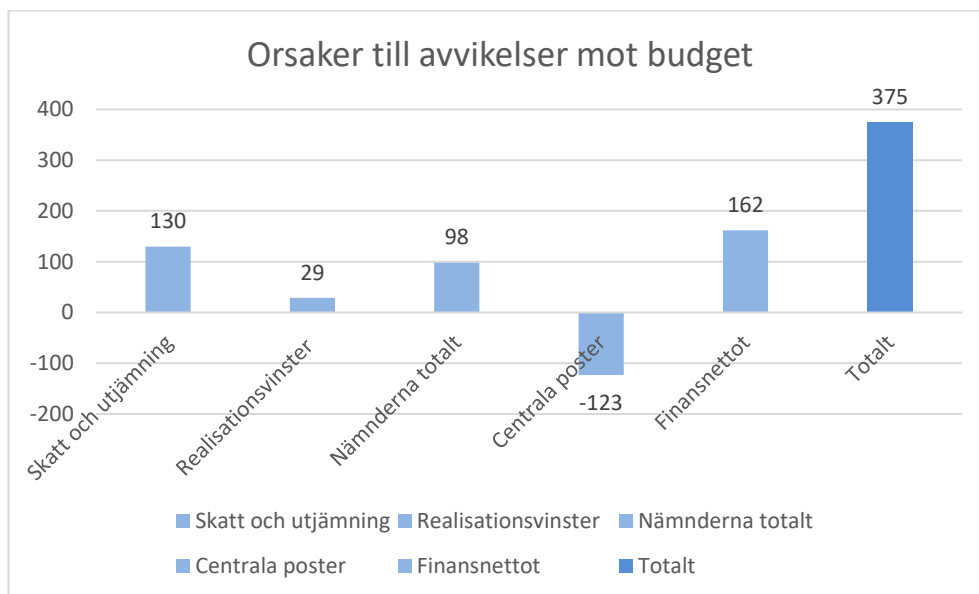
Ekonomisk utveckling

Prognos 2023

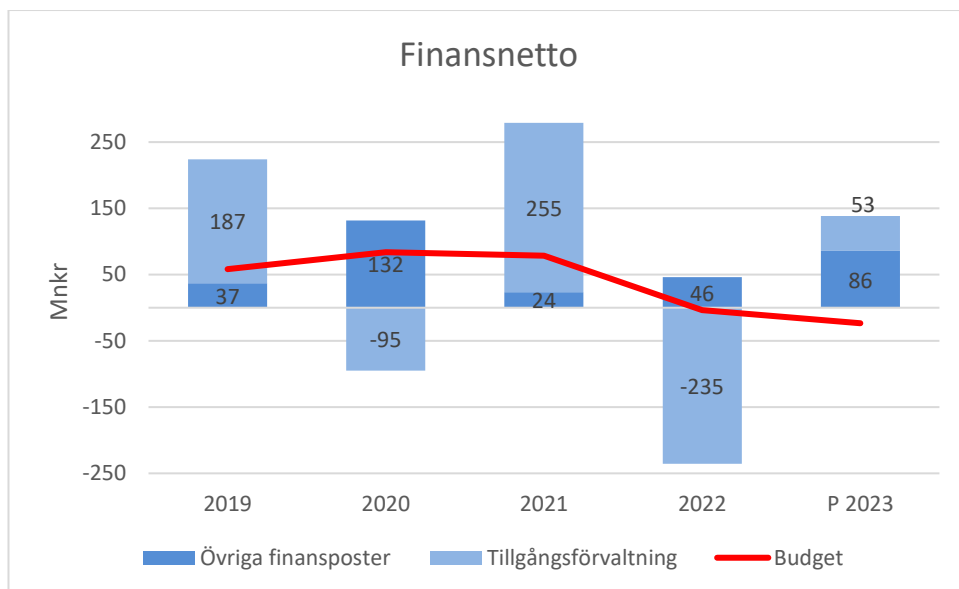
Västerås stad redovisar en prognos för året på 375 mnkr, ett överskott på 295 mnkr mot budget. Prognosen motsvarar 3,7 % av skatter, utjämning och generella

statsbidrag och 2,1 % exklusive jämförelsestörande poster, att jämföra med budgeterade 0,8 %.

Bättre finansnetto med 162 mnkr, varav 50 mnkr i extra utdelning från Mälarenergi via Stadshus AB, samt högre beräknade skatteintäkter och generella statsbidrag på 130 mnkr är de största förklaringarna till budgetöverskottet. Nämnderna redovisar en prognos som är 98 mnkr högre än budget, med stora variationer mellan nämnderna. I centrala poster ingår det interna bidraget på 78 mnkr till de pedagogiska nämnderna, vilket sänker resultatet. Statligt elstöd ingår inte prognosen, i väntan på besked, och beslut är inte fattat om fördelning av de 10 mnkr som ligger budgeterat centralt.

2023-06-19

Finansnettot ligger högre än budget främst beroende på att börserna gått upp, men även på grund av lägre kostnader för lån och högre ränteintäkter då ränteläget är högre. Prognosjusteringen består av högre realiserade vinster.

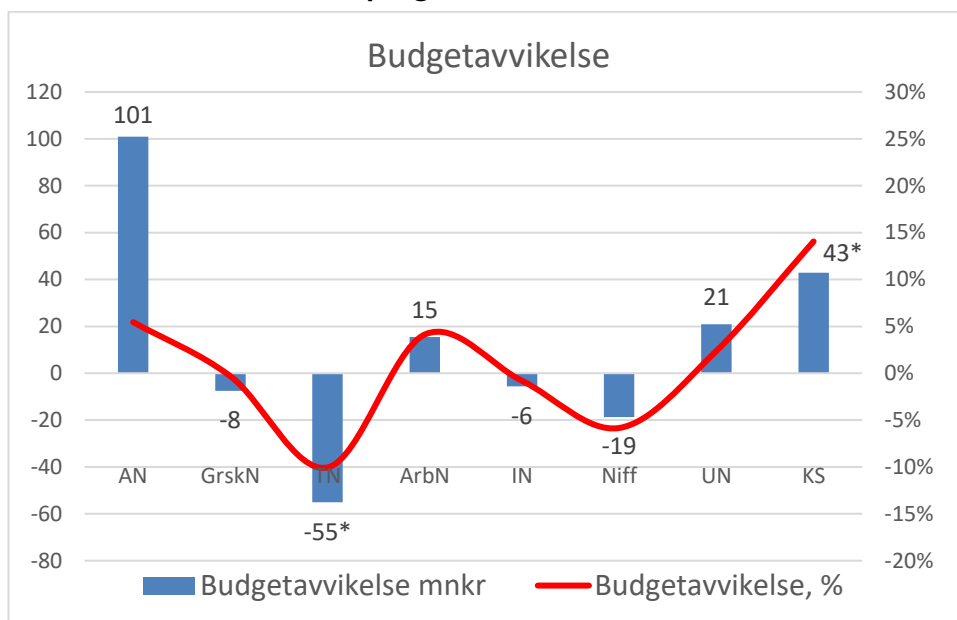
Internbanken fortsätter tills vidare att hålla en relativt lång räntebindning kring 4 år.

Efterfrågan på stadens värdepapper är fortsatt god och internbanken fortsätter att hålla en god likviditet.

S&P Global Ratings bekräftade den 5:e juni stadens kreditbetyg till högsta möjliga AAA med stabila utsikter.

Marknadsvärdet i pensionsportföljen var den 31 maj 1 543 mnkr, upp med cirka 5,5 % eller 81 mnkr sedan årsskiftet. Likviditetsportföljen hade ett marknadsvärde på 522 mnkr, en ökning med 3,2 % eller 16 mnkr sedan årsskiftet.

Nämndernas resultat och prognos

* Återstående paket för kollektivtrafik på 23,5 mnr kvarstår på KS

Nämnderna redovisar en sammanlagd prognos på ett överskott på 98 mnr, exklusive realisationsvinster och överskott för leasing. Den beslutade ramen till de pedagogiska nämnderna konstaterades vara för låg och kommunfullmäktige beslutade i mars om en extra tilldelning från centrala medel på 78 mnr fördelat till förskolenämnden med 19,5 mnr, grundskolenämnden med 39 mnr och utbildningsnämnden med 19,5 mnr. Detta innebär samtidigt ett underskott för centrala medel och ett sammantaget lägre resultat.

Äldrenämndens prognos pekar mot ett budgetöverskott på 101 mnr, varav 163 mnr avseende beställarverksamheten och -62 mnr för egenregin. Prognosen har reviderats ner med 5 mnr jämfört med delåret. Huvudsakligen beror överskottet på att utbetald ersättning till utförarna avseende hemvård enligt LOV bedöms understiga budgeten då timmarna minskar. Prognosen för hemtjänst bedöms nu vara +108 mnr, men i spannet mellan +94 mnr och +121 mnr. När det gäller hemsjukvård av legitimerad personal har utförare under en längre tid fakturerat utifrån fel underlag för ersättning och fått betalt för planerad tid istället för utförd patienttid. Från april ersätts enbart utförd patienttid, vilket medför en prognosförbättring med +24 mnr.

Egenregiverksamhetens helårsprognos förklaras huvudsakligen av fortsatt obalans inom hemtjänsten, samt lägre ersättning för hemsjukvård enligt nytt regelverk samt högre kostnader för arbetskraft.

Individ- och familjenämnden har en prognos på -6 mnr, en förbättring med 2 mnr jämfört med delåret. Prognosen för barn och ungdom är fortsatt positiv, +6

2023-06-19

mnkr, främst beroende på vakanser och färre placeringar, samt statsbidrag. Liksom tidigare visar familjehem en negativ prognos beroende på fler placeringar inom konsulentstödda familjehem än budgeterat, men de ökade kostnaderna förväntas till viss del neutraliseras via statsbidrag samt färre och inte lika kostsamma placeringar inom institutionsvården. Område vuxen har en positiv prognos beroende på lägre personalkostnader samt färre skyddsplaceringar.

I budgeten finns en ofördelad besparingspost som nämnden jobbar med som till delar vägs upp av budgetöverskott inom barn och ungdom, men även av prognosen inom vuxenvård.

Prognosen för flyktningmottagningen är att den följer budget.

Grundskolenämnden. Total årsprognos för grundskolenämnden är -8 mnkr, varav -16 mnkr kommer sammantaget från restaurangheten samt den kommunala utföraren. Underskottet dämpas av det beräknade budgetöverskottet på +8 mnkr hos tilldelningsekonomi på grund av färre elever, mestadels hos fristående skolor. Budgeterat underskott inom restaurangverksamheten bedöms trots åtgärder inte komma ner till noll, men prognosen är förbättrad med 3 mnkr jämfört med delåret. Andra orsaker till den negativa prognosen i den kommunala grundskolan är högre bemanning i grundsärskolan/anpassad skola.

Tekniska nämndens prognos är oförändrad på -55 mnkr mot budget beroende på kollektivtrafik, färdtjänst- och omsorgsresor. I kommunstyrelsen finns extra medel på 30 mnkr i en satsning på kollektivtrafik för att täcka ökade bränslekostnader och fria resor för pensionärer under dagtid, skolelever under sommarlov samt resor till daglig verksamhet. Av extrasatsningen har kommunstyrelsen beslutat ge tekniska nämnden 6,5 mnkr för fria bussresor för skolelever under sommaren. Övriga medel är inte fördelade ännu och ingår därför ännu inte i prognosen för tekniska nämnden.

Kommunstyrelsen visar i prognosen ett överskott på 42 mnkr. Prognosen, som är oförändrad jämfört med delårsrapporten, visar överskott inom samtliga verksamhetsområden. Största anledningen är att kollektivtrafiksatsningen på 30 mnkr ligger budgeterad hos kommunstyrelsen och beslut om fördelning enbart finns av 6,5 mnkr till fria bussresor för skolelever under sommarn. Resterande 23,5 mnkr ligger kvar ofördelade hos kommunstyrelsen. Övriga förklaringar är bland annat lägre kostnader för arbetskraft på grund av vakanser i början på året.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande har en prognos på ett underskott på 19 mnkr mot budget, beroende på högre energikostnader och ökade hyreskostnader på idrottsanläggningar. Dessutom finns ytterligare underskott på drygt 2 mnkr där nämnden har beslutat om ett åtgärds paket som innefattar bland annat personalminskningar på idrottsanläggningar, höjda taxor för senioridrott och kommersiella arrangemang och effektivisering inom verksamheten för friluftsliv. Prognosen är en mindre förbättring mot delåret efter slutreglering av kostnader för 2022 på Rocklunda.

2023-06-19

Utbildningsnämnden förbättrar sin prognos i maj med 3 mnkr till ett överskott på 21 mnkr jämfört med delåret. Helårsprognosen för tilldelningen beräknas till +29 mnkr varav 4 mnkr beror på färre elever i verksamheten och 25 mnkr på ökade statsbidragsintäkter från Skolverket till vuxenutbildningscentrum.

Den kommunala utföraren har som i delåret en prognos på -8 mnkr beroende på vikande elevvolym och ökade kostnader bland annat för indexuppräknade hyror. Anpassningar av kostnaderna pågår och ekonomin för hösten 2023 bedöms vara i ekonomisk balans. Underskottet från våren 2023 leder dock till en befarad negativ prognos för helåret 2023.

Investeringar

Investeringsutfallet i Västerås stad per maj uppgick till 318 mnkr, vilket är 16 procent av årets utökade budget på 2 004 mnkr. Utfall samma period 2022 var 202 mnkr. Prognosen för året är 1 612 mnkr vilket är 80 procent av årets budget. Nerdragningen i prognosen beror främst på omfördelning av utgifter mellan åren 2023 och 2024 huvudsakligen inom skolområdet. Nivån på utfallet till maj kan indikera att prognosen inte nås.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning, mkr	Utfall maj	Budget maj	Avvikelse maj	Budget 2023	Prognos 2023	Prognos- avvikelse
Intäkter	967	1 000	-34	2 337	2 390	52
Kostnader	-4 980	-5 063	83	-11 695	-11 731	-36
Avskrivningar	-251	-254	2	-613	-626	-13
Verksamhetens nettokostnader	-4 265	-4 317	52	-9 970	-9 967	3
Skatteintäkter	3 475	3 446	29	8 272	8 324	53
Generella bidrag och utjämning	787	750	37	1 801	1 879	77
Verksamhetens resultat	-3	-120	118	103	236	133
Finansiella intäkter	353	193	161	373	512	139
Finansiella kostnader	-142	-165	23	-397	-374	23
Finansnetto	211	27	184	-23	138	162
Resultat	208	-93	301	80	375	295

Utfall per nämnd

Nämnder, mnkr	Budget 2023	Avvikelse perioden	Prognos	Prognos avvikelse
Äldrenämnd	-1 853	-32	-1 752	101
Grundskolenämnd	-2 368	1	-2 376	-8
Teknisk nämnd	-547	8	-602	-55
Förskolenämnd	-1 135	5	-1 130	5
Fastighetsnämnd	0	-31	36	36
Individ- och familjenämnd	-690	-5	-696	-6
Nämnden för idrott, fritid o förebyggande	-320	4	-339	-19
Byggnadsnämnd	-33	8	-33	0
Kommunstyrelse	-275	-38	-232	43
Arbetsmarknadsnämnden	-374	-11	-358	15
Miljö- och konsumentnämnd	-25	-1	-25	0
Nämnden för pers m funktionsnedsättning	-989	-7	-986	3
Överförmyndarnämnd	-16	-3	-16	0
Kulturnämnden	-213	-4	-213	0
Skultuna kommundelsnämnd	-140	-3	-140	0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-877	-4	-856	21
Valnämnd	-2	0	-2	0
Kommunrevision	-5	1	-5	0
Totalt nettoresultat nämnder	-9 862	-113	-9 725	137
varav exploatering, KS	30	1	30	0
varav reavinster, främst FN	2	29	31	29
varav finansiell leasing, FN	0	-5	10	10
Resultat nämnder exkl reav, explo, fin lease	-9 894	-137	-9 796	98
Centrala poster	-109	65	-242	-134
Verksamhetens nettokostnader	-9 970	-47	-9 967	3

Resultatet per maj visar en avvikelse mot budget på nämnderna med +98 mnkr, exklusive realisationsvinster, resultat för finansiell leasing samt exploateringsvinster, vilket även är prognosen för året. Ett stort budgetöverskott beräknas på äldrenämnden med 101 mnkr, medan tekniska nämnden, grundskolenämnden, individ och familjenämnden samt nämnden för idrott, fritid och förebyggande har prognoser på budgetunderskott.

Investeringar

	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringar, Västerås stad	2023-05	2023	2023	Prognos- budget
Fastigheter - förskola	35	209	130	78
Fastigheter - grundskola	118	468	364	104
Fastigheter - gymnasiet	43	134	138	-4
Boenden	1	53	51	2
Idrottsfastigheter	37	63	49	14
Fastigheter - Skultuna	9	142	54	88
Energiinvesteringar fastigheter	0	0	0	0
Hamnen	5	8	20	-12
Hamnen, externa hyresgäster	4	58	23	35
Övriga fastighetsinvesteringar	10	120	71	50
Fastighetsnämnden totalt	263	1 255	899	355
Infrastruktur ordinarie	5	94	92	3
Infrastruktur strategisk	37	121	118	2
Tekniska nämnden totalt	42	215	210	5
Mälarporten	0	-34	3	-37
Exploatering	1	322	266	56
Markinvesteringar	0	50	50	0
Övriga nämnder	11	196	183	13
Totala investeringar	318	2 004	1 612	393

Ingen ytterligare justering av prognosen har skett sedan delår 1 per april.